

Zagreb, 19. rujna 2013.g.

**HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU
I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE**

Roberta Frangeša Mihanovića 9
10110 Zagreb

KLASA: UP/I-344-01/13-03/03

URBROJ: 376-11/MM-13-01 (PP)

Predmet: Postupak izmjene Analize tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koja se pruža na fiksnoj lokaciji

Poštovani,

A) UVOD

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: **HAKOM**) pokrenula je temeljem članka 12. stavka 1. točke 3. i članka 52 Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne Novine broj 73/08, 90/11, 133/12 i 80/13; dalje u tekstu: **ZEK**) postupak izmjene Analize tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koja se pruža na fiksnoj lokaciji Klasa:: UP/I-344-01/12-01/07, Urbroj: 376-11-13-14 od 28. svibnja 2013. godine (dalje u tekstu: **Analiza tržišta**).

U postupku izmjene Analize tržišta Vijeće HAKOM-a je na sjednici održanoj dana 4. rujna 2013. godine donijelo prijedlog odluke kojim se društvo Net-Connect d.o.o., Predraga Heruca 18, Zagreb (dalje u tekstu: Net-Connect) određuje operatorom sa značajnijom tržišnom snagom na tržištu završavanja (terminacije) poziva u vlastitu mrežu koja se pruža na fiksnoj lokaciji te kojom se društvu Net-Connect nameću regulatorne obveze nediskriminacije, transparentnosti uz obvezu objave minimalne ponude međupovezivanja te obveza nadzora cijena (dalje u tekstu: **Prijedlog odluke**).

Iz obrazloženja Prijedloga odluke proizlazi da je postupak izmjene Analize tržišta pokrenut i Prijedlog odluke donesen budući da:

- je HAKOM 14. kolovoza 2013. godine zaprimio od trgovačkog društva Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Savska cesta 32, *Ugovor o međupovezivanju pokretne javne komunikacijske mreže Hrvatskog Telekoma d.d. i nepokretne javne komunikacijske mreže*

NET-CONNECT d.o.o.

Predraga Heruca 18, Zagreb OIB: 22742474732

Trgovački sud u Zagrebu, MBS: 080809956, Temeljni kapital: 20.000.00 HRK

Direktor: Anda Cezara Corlat

Fax: +40 31 810 8940, **E-mail:** office@netconnect.hr, **Website:** www.netconnect.hr

Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb; Broj: 2484 0081 1062 55334

Net-Connect d.o.o. Broj: W-001/2013 (dalje u tekstu: **T-Mobile IC Ugovor**) te je uvidom u isti utvrdio da Net-Connect pruža uslugu završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji na tržištu elektroničkih komunikacija u Republici Hrvatskoj;

- imajući u vidu specifičnosti tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu komunikacijsku mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji svaki operator ima status značajne tržišne snage u vlastitoj mreži s obzirom da svi operatori sa značajnom tržišnom snagom imaju 100%-tni tržišni udio prema završavanju (terminaciji) poziva u vlastitu javnu komunikacijsku mrežu.

Ovim putem Net-Connect dostavlja očitovanje na Prijedlog odluke.

B) OČITOVANJE

Net-Connect smatra da:

- (i) ne postoji mjerodavno tržište završavanja (terminacije) poziva u mreži operatora Net-Connect d.o.o., neovisno o elektroničkoj komunikacijskoj mreži u kojoj je poziv započeo, kako je određeno u točki IV. c) Prijedloga odluke, te
- (ii) ne može biti određen operatorom sa značajnijom tržišnom snagom na tržištu završavanja (terminacije) poziva u vlastitu mrežu koja se pruža na fiksnoj lokaciji te mu prema tome niti ne mogu biti određene regulatorne obveze iz točke II. Prijedloga odluke.

U nastavku ovog očitovanja Net-Connect će ukratko obrazložiti razloge svog očitovanja iz točke (i) i (ii) gore.

C) OBRAZLOŽENJE

1. Ne postoji tržište završavanja (terminacije) poziva u mreži operatora Net-Connect d.o.o., neovisno o elektroničkoj komunikacijskoj mreži u kojoj je poziv započeo

Iz obrazloženja Prijedloga odluke proizlazi da je HAKOM utvrdio postojanje tržišta završavanja (terminacije) poziva u mreži operatora Net-Connect temeljem činjenice da T-Mobile IC Ugovor postoji te da Net-Connect nudi uslugu završavanja poziva u svoju mrežu. HAKOM nije utvrđivao da li uistinu Net-Connect pruža uslugu završavanja poziva u svoju mrežu.

NET-CONNECT d.o.o.

Predraga Heruca 18, Zagreb OIB: 22742474732

Trgovački sud u Zagrebu, MBS: 080809956, Temeljni kapital: 20.000.00 HRK

Direktor: Anda Cezara Corlat

Fax: +40 31 810 8940, **E-mail:** office@netconnect.hr, **Website:** www.netconnect.hr

Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb; Broj: 2484 0081 1062 55334

Inherentno postojanju tržišta kao takvog (neovisno o proizvodu ili usluzi) jest činjenica postojanja ponude i potražnje. U konkretnom slučaju ponuda postoji međutim potražnje nema što rezultira činjenicom da se usluga niti ne pruža.

Net-Connect je u razdoblju od početka pružanja usluga pa do dana podnošenja ovog očitovanja terminirao pozive isključivo u mreže drugih operatora

Od dana početka pružanja usluga u Republici Hrvatskoj pa do dana ovog očitovanja Net-Connect **nije završio (terminirao) niti jedan poziv u vlastitu mrežu**. Razlog tome je vrlo jednostavan – Net-Connect **nema niti jednog krajnjeg korisnika u Republici Hrvatskoj**. Veleprodajnu uslugu završavanja (terminacije) poziva pružaju svi operatori koji imaju krajnje korisnike spojene na vlastitu mrežu. Prema tome, budući da Net-Connect nema niti jednog krajnjeg korisnika spojenog na vlastitu mrežu, ne pruža niti može pružiti uslugu terminacije poziva u vlastitu mrežu.

Pored činjenice da Net-Connect ne pruža navedenu uslugu, ističe se da niti jedan drugi operator ne pruža uslugu završavanja poziva u mrežu Net-Connect-a, što je posve razumljivo imajući u vidu da ne postoji održiva zamjenska usluga na veleprodajnoj razini usluzi završavanja poziva u mrežu Net-Connect-a. Udio koji Net-Connect ima na tržištu završavanja (terminacije) poziva u mreži operatora Net-Connect d.o.o., neovisno o elektroničkoj komunikacijskoj mreži u kojoj je poziv započeo jednak je 0%. Udio drugih operatora na istom tržištu je također 0%.

Kad se govori o usluzi završavanja (terminacije) poziva, označava se usluga koju operatora B pruža operatoru A na način da poziv koji nastaje u mreži operatora A se dostavlja se korisniku u mreži operatora B. Usluga završavanja poziva omogućuje korisnicima različitih mreža, razumljivo, da komuniciraju jedni s drugima. Operatori pružaju jedni drugima ovu uslugu na temelju međusobnog sporazuma, uzvodno promatrajući u proizvodnoj dimenziji tržišta, radi pružanja telekomunikacijskih usluga krajnjim korisnicima. Ovdje valja napomenuti da bi se poduzetnik – operator – uključio na tako definirano tržište mora imati svoje korisnike. Da tržište završavanja (terminacije) poziva uvijek uključuje i krajnjeg korisnika, vidljivo je i iz dosljednih odluka Europske komisije, primjerice u predmetima *Case No COMP/M.5650 -T-MOBILE/ORANGE*, para 36. i 37. gdje se navodi:

„Call termination is the service provided by network operator B to network operator A whereby a call originating in operator A’s network is delivered to the user in operator B’s network. Call termination thus allows users of different networks to communicate with one another. Call termination is a wholesale service which the various network operators provide one another on the basis of interconnection agreements, upstream of the provision of communication services to end customers.

As established in previous Commission decisions, there is no substitute for call termination on each individual network since the operator transmitting the outgoing call

NET-CONNECT d.o.o.

Predraga Heruca 18, Zagreb OIB: 22742474732

Trgovački sud u Zagrebu, MBS: 080809956, Temeljni kapital: 20.000.00 HRK

Direktor: Anda Cezara Corlat

Fax: +40 31 810 8940, E-mail: office@netconnect.hr, Website: www.netconnect.hr

Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb; Broj: 2484 0081 1062 55334

can reach the intended recipient only through the operator of the network to which the recipient is connected.“

Isti stav se ponavlja i u drugim relevantnim odlukama Europske komisije, primjerice: *Case COMP/ M.3806 – Telefónica /Cesky Telecom*. Iz navedenog je vidljivo kako navedeno mjerodavno tržište može uključivati samo operatora koji ima svoje mrežne korisnike.

Budući da Net-Connect nema krajnjih korisnika ne postoji čak niti potencijalna potražnja za uslugom završavanja (terminacije) poziva u mrežu Net-Connect-a. Potražnja za veleprodajnom uslugom terminacije poziva u mrežu Net-Connect-a na veleprodajnoj razini ne postoji niti će postojati sve dok Net-Connect ne bude imao krajnje korisnike.

Sasvim općenito govoreći, određivanje i identificiranje mjerodavnog tržišta nije cilj sam po sebi (barem ne bi smio biti), već se treba promatrati kao alat u ocjeni postojanja djelotvornog tržišnog natjecanja koji pomaže identificirati međusobno zamjenjive proizvode i usluge koji predstavljaju tržišna ograničenja („*competitive restraints*“) uslugama i proizvodima koji se nalaze ili pružaju na određenom tržištu. Rečeno drugim riječima, smisao i cilj definiranja mjerodavnog tržišta, u svojoj dimenziji usluga i geografskoj dimenziji, je identificirati postojeće i potencijalne konkurente **poduzetnicima koji su već prisutni i aktivni na određenom tržištu** a koji služe ili bi mogli služiti kao prepreka tom poduzetniku da se ponaša na tržištu neovisno o efikasnom pritisku tržišta. Još jednostavnije rečeno smisao utvrđivanja mjerodavnog tržišta je omogućavanje identifikacije ponuđača i korisnika/kupaca aktivnih na tom tržištu.

Net-Connect niti bilo koji drugi operator ne pružaju uslugu (niti je mogu pružiti u ovom trenutku) završavanja (terminacije) poziva u mrežu Net-Connect-a te je prema tome stav je Net-Connect-a da u ovom trenutku tržište završavanja (terminacije) poziva u mreži operatora Net-Connect d.o.o., neovisno o elektroničkoj komunikacijskoj mreži u kojoj je poziv započeo ne postoji.

2. *Net-Connect ne može biti određen operatorom sa značajnijom tržišnom snagom na tržištu završavanja (terminacije) poziva u vlastitu mrežu koja se pruža na fiksnoj lokaciji te mu prema tome niti ne mogu biti određene regulatorne obveze iz točke II. Prijedloga odluke*

Sukladno članku 52. ZEK-a HAKOM određuje mjerodavna tržišta i procjenjuje postojanje jednog ili više operatora sa značajnijom tržišnom snagom **na tom tržištu**, u svrhu ocjene djelotvornosti tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu.

Imajući u vidu posebnosti tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu mrežu koje se pruža na fiksnoj lokaciji, HAKOM je u Prijedlog odluke utvrdio da Net-Connect ima 100% tržišni udio na tržištu terminacije poziva u vlastitu mrežu.

NET-CONNECT d.o.o.

Predraga Heruca 18, Zagreb OIB: 22742474732

Trgovački sud u Zagrebu, MBS: 080809956, Temeljni kapital: 20.000.00 HRK

Direktor: Anda Cezara Corlat

Fax: +40 31 810 8940, E-mail: office@netconnect.hr, Website: www.netconnect.hr

Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb; Broj: 2484 0081 1062 55334

Budući da tržište završavanja (terminacije) poziva u mreži operatora Net-Connect d.o.o., neovisno o elektroničkoj komunikacijskoj mreži u kojoj je poziv započeo, ne postoji, Net-Connect ne može imati tržišni udio od 100% a prema tome niti može biti određen operatorom sa značajnijom tržišnom snagom. U prilog tome da navedeno tržište ne postoji navodi se da: (i) Net-Connect nije završio niti može završiti poziv u svoju mrežu budući da nema krajnje korisnike, (ii) niti jedan drugi operator ne može završiti (terminirati) poziv u mrežu Net-Connect-a.

D) PRIJEDLOG

Slijedom svega do sada navedenog Net-Connect predlaže da:

1. Se obustavi postupak izmjene Analize tržišta,
2. Vijeće HAKOM-a ne donese odluku sukladno Prijedlogu odluke.

S poštovanjem,

Net-Connect d.o.o.

NET-CONNECT d.o.o.

Predraga Heruca 18, Zagreb OIB: 22742474732

Trgovački sud u Zagrebu, MBS: 080809956, Temeljni kapital: 20.000.00 HRK

Direktor: Anda Cezara Corlat

Fax: +40 31 810 8940, **E-mail:** office@netconnect.hr, **Website:** www.netconnect.hr

Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb; Broj: 2484 0081 1062 55334